

Ditt blod behövs Nästan alla kan bli blodgivare

I samarbete med EDQM, Europarådet (Council of Europe)

European Directorate for the
Quality of Medicines & HealthCare

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

B-

AB+

Rädd
liv

Ditt blod behövs

Varje minut, dygnet runt, behöver hundratals patienter blodtransfusioner.

Hur många blodpåsar behövs för att rädda ett liv?

- ◆ **Behandling av cancer:** upp till **8 blodpåsar/vecka**.
- ◆ **Hjärtoperation:** mellan **1 och 5 blodpåsar**.
- ◆ **Blödning efter trafikolycka eller skottskada:** upp till **50 blodpåsar**.
- ◆ **Levertransplantation:** upp till **100 blodpåsar**.
- ◆ **Annan organtransplantation:** upp till **10 blodpåsar**.
- ◆ **Hjärnkirurgi:** mellan **4 och 10 blodpåsar**.
- ◆ **Höftoperation** (ny höftled): mellan **2 och 5 blodpåsar**.

Medlemsstaterna i Europarådet har **sedan 1950-talet**

tagit fram rekommendationer och riktlinjer för att öka kvaliteten och säkerheten i transfusionsmedicinen, arbetat för att tillgodose etiska principer och för att skydda både blodgivare och blodmottagare samt att öka intresset för blodgivning och främja blodförsörjningen i Europa.

450 ml

pour votre collection

1111 11111111

AB+

1111 11111111

Blodgivning

TEST: Vad vet du om blodgivning?

Svaren hittar på på sidan 11

1. En blodgivning kan rädda 3 liv.

- ♦ Sant.
- ♦ Falskt.

2. Hur många gånger om året kan en blodgivare lämna blod?

- ♦ Kvinnor 3 ggr. Män 4 ggr.
- ♦ Kvinnor 4 ggr. Män 4 ggr.
- ♦ Kvinnor 4 ggr. Män 5 ggr.

3. Sannolikheten att en person behöver få blod någon gång under sin livstid är 20%.

- ♦ Sant.
- ♦ Falskt.

4. Blodgivare måste vara:

- ♦ 16 år.
- ♦ 18 år.
- ♦ 20 år.

5. Blodgivare ska inte äta eller dricka före blodgivning.

- ♦ Sant.
- ♦ Falskt.

6. Du kan inte få AIDS eller någon annan blodsmitta när du ger blod.

- ♦ Sant.
- ♦ Falskt.

7. Hur lång tid tar det för kroppen att ersätta de röda blodkropparna du lämnar vid en blodgivning?

- ♦ 2 dagar.
- ♦ 10 dagar.
- ♦ 6 till 8 veckor.

8. Vem kan bli blodgivare?

- ♦ A. En person som väger minst 50 kg.
- ♦ B. En person som nyligen genomgått en operation.
- ♦ C. En gravid kvinna.
- ♦ D. En person som är frisk.

9. Det finns minst 4 blodgrupper.

- ♦ Sant.
- ♦ Falskt.

10. I människokroppen finns ca:

- ♦ 1-2 liter blod.
- ♦ 2-5 liter blod.
- ♦ 4-6 liter blod.
- ♦ 8-10 liter blod.

11. Vem fick Nobelpriset för upptäckten av ABO systemet gällande blodgrupper?

- ♦ Dr A. Hustin.
- ♦ Dr K. Landsteiner.
- ♦ Dr N. Bethune.
- ♦ Ingen av ovanstående.

12. Att lämna en påse blod tar ca:

- ♦ 5-15 minuter.
- ♦ 16-25 minuter.
- ♦ 45 minuter till 1 timme.

Blodgivning

Vanliga frågor och svar

Hur används donerat blod?

Årligen sker miljontals blodgivningar i Europa. Helblodet som doneras delas upp i blodkomponenter så att fler patienter hjälps genom varje blodgivning. Blodkomponenterna är röda blodkroppar, trombocyter och plasma. Helblod används inte utan patienterna får röda blodkroppar, trombocyter eller plasma beroende av vilken eller vilka blodkomponenter de behöver.

Erytrocyter hjälper till med syretransport, **trombocyter** och plasma behövs för blodets koagulation. Transfusioner är oundgängliga som tilläggsbehandling vid cancer såsom leukemi (50%) eller vid olycksfall med blödningar (15%). Blodtransfusioner är också värdefulla för att ersätta blodförluster i samband med kirurgiska ingrepp (27%). **Plasmakomponenter** kan också användas för att framställa plasmabaserade läkemedel som innehåller koagulationsfaktorer, immunglobuliner eller albumin. Sådana läkemedel används till behandling av personer med blödarsjuka eller immunbristsjukdomar.

Kan vem som helst bli blodgivare?

I Europa kan nästan alla friska personer mellan 18 och 60 år bli blodgivare. Antalet personer som lämnar blod regelbundet varierar mellan olika länder. Mellan 1% och 4% av de som skulle kunna lämna blod är blodgivare. På grund av säkerhetsregler får man inte få lämna blod om man injicerat droger eller anabola steroider, är bärare av någon form av blodsmitta som HIV, Hepatit B och C. Man får inte heller lämna blod efter en organtransplantation.

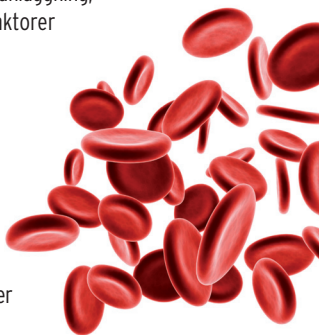
🔴 Blodgivning, plasmagivning eller trombocytgivning?

På Blodcentralen kan man lämna:

- 🔴 **Helblod**, som sedan delas upp i blodkomponenter.
- 🔴 **Röda blodkroppar**, en eller 2 påsar lämnas beroende på vilken teknik som används.
- 🔴 **Plasma genom plasmaferes**: blodet från givaren separeras och givaren får tillbaka sina röda blodkroppar. Plasman samlas upp i en påse som används direkt till patienter eller transporteras till en fraktioneringsanläggning, där immunglobuliner, albumin och koagulationsfaktorer tas fram.

🔴 **Trombocyter** kan också lämnas med aferesteknik. Blodet från givaren separeras direkt och trombocyterna samlas upp i en påse medan givaren får tillbaka det övriga blodinnehållet.

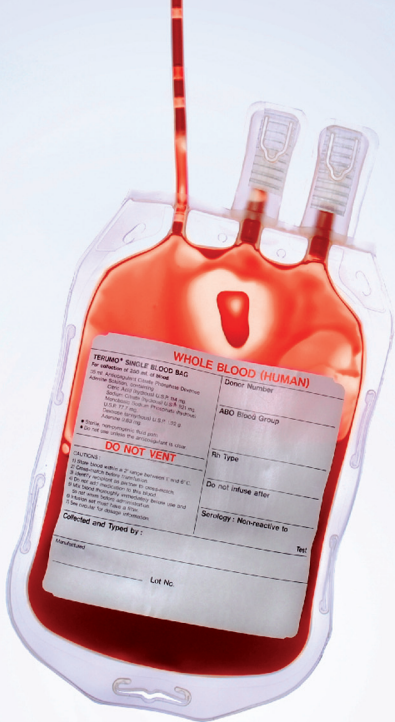
På blodcentralen tas även blodprover på givare som kan tänka sig bli benmärgsdonatorer i framtiden. Resultaten läggs in i ett benmärgsregister. Patienter som behöver benmärgstransplantation matchas mot benmärgsregistret för att hitta en lämplig donator.

🔴 Hur ofta kan man lämna blod?

Kvinnor kan lämna blod 3 gånger per år och män kan lämna blod 4 gånger per år.

WHOLE BLOOD (HUMAN)

TERUMO® SINGLE BLOOD BAG

For collection of 200 ml of blood
or for Administration of whole Phosphate Depleted
Blood, including:
Sickle Cell Anemia
Sickle Cell Hemoglobinopathy
Sickle Cell Hemoglobinopathy with
Hemoglobin Sickle Cell Anemia
Sickle Cell Hemoglobinopathy with
Hemoglobin Sickle Cell Anemia
Sickle Cell Hemoglobinopathy with
Hemoglobin Sickle Cell Anemia

• Do not use unless the manufacturer's label is visible
• Do not use unless the manufacturer's label is visible

DO NOT VENT

CAUTIONS:

- 1. Do not use within a 2" (5cm) diameter of heat or light.
- 2. Do not use if the bag is damaged.
- 3. Do not use if the bag is contaminated.
- 4. Do not use if the bag is contaminated.
- 5. Do not use if the bag is contaminated.
- 6. Do not use if the bag is contaminated.
- 7. See instructions for storage information.

Collected and typed by:

Manufacturer

Lot No.

Donor Number

ABO Blood Group

Rh type

Do not infuse after

Serology: Non-reactive to

Test

*En blodgivare
kan rädda
flera liv!*

Blodgivning

Du kan rädda liv

LITE STATISTIK FRÅN EUROPA*

♦ **I GENOMSNITT**, är det 7 av 10 medborgare som säger att de redan har givit blod.

♦ **ÖSTERRIKE:** över hälften av medborgarna (51%) säger att de redan lämnat blod.

♦ **I GREKLAND OCH FINLAND:** I Grekland och Finland har 40 respektive 39% av medborgarna givit blod

♦ Å andra sidan har bara 22% och 23% av medborgarna **I BELGIEN OCH PORTUGAL** givit blod

♦ **62%** av alla tillfrågade personer anser att blodtransfusioner är säkrare nu än för 10 år sedan.

♦ Män ger blod oftare än kvinnor (män 36% jämfört med 25% för kvinnor).

♦ De flesta blodgivarna finner man i åldrarna 40 till 54 år (37%).

♦ Å andra sidan kan nämnas att bara 18% av studenterna mellan 15-24 år har givit blod.

*Källa: Eurobarometer 2002.

Hjälp till att värva flera blodgivare: Bli blodgivare och berätta för alla omkring dig.

♦ Gå till **Blodbussen** eller **närmaste blodcentral** där det är möjligt att fylla i en hälsodeklaration, få ta prover och genomgå en bedömning för att se om du kan bli blodgivare. Där kan du också få informationsmaterial om blodgivning som du kan använda för att sprida information på arbetsplatsen, skolan, gymmet etc.

♦ **Lämna blod regelbundet:** blod behövs varje dag och hela året. Ditt blod behövs!

♦ **En särskild uppmaning till våra yngre medmänniskor,** Bli blodgivare, lämna blod regelbundet och satsa på att göra det till en livslång vana. Idag är de flesta blodgivarna i Europa över 40 år.

♦ **Berätta för vänner och bekanta** om blodgivning och **hur viktiga blodgivarna är.**

Adresser och länkar

I Europa

🔴 **Austria:**

www.rotekreuz.at

🔴 **Belgium:**

www.transfusion.be

🔴 **Bulgaria:**

www.nsbahz.bg

🔴 **Cyprus:**

www.moh.gov.cy/phs

🔴 **Croatia:**

www.hck.hr

www.hdm.hr

🔴 **Czech Republic:**

www.sukl.cz

🔴 **Denmark:**

www.sst.dk

🔴 **Estonia:**

www.verekeskus.ee

www.kliinikum.ee

🔴 **Finland:**

www.veripalvelu.fi

🔴 **FYR of Macedonia:**

National Institute of Transfusion
Medicine, Skopje

🔴 **France:**

www.dondusang.net

🔴 **Germany:**

www.blutspende.de

🔴 **Greece:**

www.upatras.gr

🔴 **Hungary:**

www.ovsz.hu

🔴 **Ireland:**

www.giveblood.ie

🔴 **Iceland:**

www.bgfi.is

www.blodbankinn.is

🔴 **Italy:**

www.centronazionale sangue.it

🔴 **Latvia:**

www.vadc.gov.lv

🔴 **Lithuania:**

www.kraujodonoryste.lt

🔴 **Luxembourg:**

www.croix-rouge.lu

♣ **Malta:**
www.gov.mt

♣ **Moldova:**
www.cnts.md

♣ **Montenegro:**
Center for Blood Transfusion
Clinical Center of Montenegro,
Podgorica

♣ **Netherlands:**
www.sanquin.nl

♣ **Norway:**
www.rikshospitalet.no

♣ **Poland:**
www.ihit.waw.pl
www.pck.pl

♣ **Portugal:**
www.ipsangue.org

♣ **Romania:**
Regional Blood Transfusion
Centre (Constanta)

♣ **Serbia:**
www.nbti.org.rs

♣ **Slovak Republic:**
www.ntssr.sk

♣ **Slovenia:**
www.ztm.si

♣ **Spain:**
www.cruzroja.es
www.donantesdesangre.net
www.msc.es

♣ **Sweden:**
www.geblod.nu
www.sweba.se

♣ **Switzerland:**
www.blutspende.ch

♣ **United Kingdom:**
www.blood.co.uk

SVAR TILL TESTET PÅ SID.5 :

Fråga 1: sant

Fråga 2: Kvinnor
3 ggr Män 4 ggr

Fråga 3: sant

Fråga 4: 18 år

Fråga 5: falskt

Fråga 6: sant

Fråga 7: 6 till 8
veckor

Fråga 8: A and D

Fråga 9: sant

Fråga 10: 4-6 liter

Fråga 11: Dr K.
Landsteiner

Fråga 12: 5-15 minuter

Kvalitet och säkerhet vid blodgivning och blodtransfusioner

Europarådets arbete

Photo © EDM, Council of Europe

EUROPARÅDET ARBETAR MED TRE HUVUDFRÅGOR GÄLLANDE BLODTRANS- FUSIONER

- ◆ Att uppnå självförsörjning med blod
- ◆ Att skydda blodgivares och blodmottagares hälsa och säkerhet
- ◆ Att främja icke-kommersiell användning av människors blod och blodkomponenter samt frivillig, obetald blodgivning

Den europeiska transfusionskommittén leder detta arbete. Kommittén representerar 35 medlemsstater och 9 observatörsländer liksom Världshälsoorganisationen och Europakommissionen. Det europeiska direktoratet för läkemedels- och hälsovårdskvalitet koordinerar aktiviteterna. Kommittén koncentrerar sig på att ta fram standarder avseende etik, kvalitet och säkerhet inom transfusionsområdet. Den tar fram konsensusrapporter som syftar till att förbättra praxis, internationella översikter och rekommendationer till stöd för medlemsstaternas lagstiftning. Det tekniska dokumentet "Guide to preparation, use and quality assurance of blood components" är avsedd för professionen. Den årliga kartläggningen av insamlingen, testningen och användningen av blod och blodkomponenter i Europa och den centrala databasen av fryslagret av sällsynt blod är andra högt prioriterade områden.

Under många år har Europarådet propagerat för Internationella Blodgivardagen som organiseras den 14 juni varje år och har bidragit till att sprida budskapet i hela världen.

För mera information, kontakta:
www.edqm.eu

www.coe.int